

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 207/2019

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Δ'

Συνεδρίαση της 30-10-2019

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., λόγω κωλύματος της Προέδρου του Τμήματος Χρυσαφούλας Αυγερινού, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Παναγιώτης Παππάς, Στέργιος Κίκας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Μιχαήλ Τζουβάρας, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθ. πρωτ. Π217/ΝΣΚ146/24-9-2019 του Προέδρου ΕΟΠΥΥ και το έγγραφο με αριθ. πρωτ. ΔΑ3Δ/155/20-9-2019 (2^Η ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ) του ΕΟΠΥΥ Διεύθυνσης Ελέγχου και Εκκαθάρισης - Τμήματος Ελέγχου και Εκκαθάρισης παραστατικών δαπανών περίθαλψης εξωτερικού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν, μετά την έναρξη ισχύος του νέου Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) που τέθηκε σε ισχύ την 1-11-2018 με την ΚΥΑ 80157/1-11-2018 (Β' 4898) των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παρ. 1 του ν. 4486/2017, έχει τη δυνατότητα η αρμόδια υπηρεσία ή όχι να προβεί στην εκκαθάριση των ιατρικών παραστατικών δαπανών παροχών υγείας που έχουν καταθέσει ασφαλισμένοι μόνιμοι κάτοικοι χωρών εκτός

της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να καταβάλει τελικά σ' αυτούς ή μη το προβλεπόμενο ποσοστό επί των ιατρικών δαπανών βάσει του κρατικού τιμολογίου.

Επί του ως άνω τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτος (Δ' Τμήμα) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα υπόλοιπα στοιχεία που το συνοδεύουν, εκτίθεται το παρακάτω πραγματικό:

1.- Στη Διεύθυνση Ελέγχου και Εκκαθάρισης του ΕΟΠΥΥ εκκρεμούν εννέα (9) αιτήσεις για καταβολή δαπανών υγειονομικής περίθαλψης ασφαλισμένων εξωτερικού ελληνικής εθνικότητας μόνιμων κατοίκων χωρών εκτός της Ε.Ε. (μόνιμοι κάτοικοι ΗΠΑ, Αργεντινής, Ουκρανίας, Πακιστάν και Κατάρ) συνολικής δαπάνης 33.450,38 ευρώ, σύμφωνα με την ενσωματωμένη στο ερώτημα σχετική κατάσταση. Οι αιτήσεις αφορούν ιατρικές δαπάνες λόγω διενέργειας είτε διαγνωστικών εξετάσεων είτε νοσηλείων και φαρμακευτικής αγωγής, μία δε από αυτές τη χορήγηση επιδόματος τοκετού (η με αριθ. 8 της κατάστασης, συζύγου του Κ.Κ.). Οι αιτήσεις έχουν υποβληθεί από τους Κ.Α. στις 4-10-2013, Κ.Ι. στις 15-4-2016, Σ.Γ. και Σ.Ε. (σύζυγοι) στις 30-11-2015, Τ.Κ. στις 18-7-2016, Μ.Μ. στις 21-1-2016, Χ.Τ.Π. στις 7-5-2014, Φ.Γ. στις 22-7-2015 και Κ.Κ. στις 24-9-2014. Προηγούμενες αιτήσεις μόνιμων κατοίκων εξωτερικού που είχαν υποβληθεί μέχρι στις 30-4-2013 στην αρμόδια Διεύθυνση του ΕΟΠΥΥ, έχουν ικανοποιηθεί μετά την έκδοση των με αριθμούς 248/104/27-3-2013 και 452/120/17-6-2013 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ.

2.- Σε προϊσχύσαντα Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (εφεξής ΕΚΠΥ) του ΕΟΠΥΥ προβλεπόταν ότι οι ασφαλισμένοι και τα μέλη της οικογένειάς τους, που έχουν μεταφέρει τη μόνιμη κατοικία τους σε Κράτος εκτός της Ε.Ε., δικαιούνται να υποβάλουν συγκεκριμένα ιατρικά δικαιολογητικά και να τους αποδοθούν οι ιατρικές δαπάνες τους κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό αυτό. Το ίδιο προβλέπεται ήδη στον ισχύοντα ΕΚΠΥ (ΚΥΑ 80157/1-11-2018, Β' 4898). Με τη θέση όμως σε ισχύ του άρθρου 55 παράγ. 1 του ν. 4486/2017 «Μεταρρύθμιση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (Α'115/7-8-2017), σχετικά με τις παροχές υγείας που παρέχει ο ΕΟΠΥΥ στους υπηρετούντες στο εξωτερικό δημοσίου υπαλλήλους ή σε όσους εξ αυτών

ευρίσκονται με εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό και σε χώρες εκτός της Ε.Ε., τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά εκκαθάρισης των ιατρικών δαπανών τους, η ερωτώσα υπηρεσία προβληματίστηκε ως προς το εάν θα πρέπει να αποδεχθεί ή όχι τις εκκρεμούσες αιτήσεις των ασφαλισμένων μονίμων κατοίκων εξωτερικού (χωρών εκτός Ε.Ε.) και εάν οφείλει να προβεί ή μη στην εκκαθάριση των υποβληθέντων ιατρικών παραστατικών και την απόδοση στους αιτούντες των αναλογούντων δαπανών για την υγειονομική περίθαλψή τους.

Νομοθετικό Πλαίσιο

3.- Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις» (Α' 31/2-3-2011), με τίτλο «ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ-ΕΝΤΑΞΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ΣΤΟ ΕΣΥ» και ειδικότερα του άρθρου 17 (παράγ. 1, 2 και 3), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 72 του ν. 3984/2011 (Α' 150) και 10, 13 του ν. 4052/2012 (Α' 41), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 17

Σύσταση-Επωνυμία Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Οργανισμός) το οποίο αποτελεί Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με έδρα στο Μαρούσι.

Η έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού ορίζεται έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν.3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), ως προς τις παροχές σε είδος.

3. Με κοινή απόφαση των υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να

μεταφέρονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και άλλοι ασφαλιστικοί Οργανισμοί παροχής υγείας που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου...».

4.- Με τις διατάξεις του άρθρου 30 παράγ.1 του ίδιου νόμου, όπως το πρώτο εδάφιο έχει αντικατασταθεί με τις διατάξεις των άρθρων 37 παράγ. 3 και 49 παράγ.3 του ν. 4111/2013 (Α'18), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 30

Τελικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας εγκρίνεται ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με τον οποίο καθορίζεται το είδος, η έκταση, το ύψος των παροχών υγείας, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Ενστάσεις ή προσφυγές που αφορούν την εφαρμογή του ανωτέρω ενιαίου κανονισμού εξετάζονται από το Δ.Σ. του Οργανισμού ή από εξουσιοδοτημένα όργανα τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Οργανισμού».

Ενιαίοι Κανονισμοί Παροχών Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

5.- Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 30 του τελευταίου νόμου εκδόθηκαν διαδοχικά οι κατωτέρω Κανονισμοί:

α) ο πρώτος, οποίος εγκρίθηκε με την κ.υ.α. με αριθ. Φ.90380 /25916/3294 /3-11-2011 (Β' 2456). Το άρθρο 11 αυτού για νοσηλεία στο Εξωτερικό των ασφαλισμένων του Οργανισμού, προέβλεπε ότι οι δαπάνες γι' αυτήν εγκρίνονται από το οικείο ταμείο ύστερα από έγκριση των Ειδικών Υγειονομικών Επιτροπών Εξωτερικού (Ε.Υ.Ε.Ε.) και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις, που ορίζονται από τις εκάστοτε υπουργικές αποφάσεις και για τις περιπτώσεις που ο Κανονισμός προβλέπει. Δεν διέκρινε κατηγορίες ασφαλισμένων κατοίκων Εξωτερικού.

β) ο δεύτερος εγκρίθηκε με την κ.υ.α. με αριθ. Φ.90380/5383/738/11-4-2012 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ.90380/25916/3294/3.11.2011 (Β' 2456) κοινής υπουργικής απόφασης «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)», (Β' 1233). Στο στοιχείο 7 του προοιμίου της κ.υ.α. και στο άρθρο 11 του Κανονισμού, ορίζονταν, μεταξύ άλλων τα εξής:

«7....Εγκρίνουμε τον νέο Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατά τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Φ.90380/25916/3294/3-11-2011 (Β' 2456) κοινής υπουργικής απόφασης, που έχει ως ακολούθως:

ΕΝΙΑΙΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΣΚΟΠΟΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΠΟΡΟΙ Άρθρο 1 Σκοπός.....Άρθρο 2 Εννοιολογικοί προσδιορισμοί....Άρθρο 3 Υπαγόμενα πρόσωπα – δικαιούχοι...4 Ασφαλιστική ικανότητα...»

«Άρθρο 11 Νοσηλεία στο Εξωτερικό

1. Η νοσηλεία στο εξωτερικό των ασφαλισμένων του Οργανισμού, εγκρίνεται με δαπάνες του οικείου ταμείου ύστερα από έγκριση των Ειδικών Υγειονομικών Επιτροπών Εξωτερικού και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τις εκάστοτε υπουργικές αποφάσεις περί νοσηλείας στο εξωτερικό, στις ακόλουθες περιπτώσεις: Α....Β...Γ...

Δ. Στις περιπτώσεις που οι ασφαλισμένοι υπηρετούν ή βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό.

Ε. Σε περίπτωση που διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό

Στις περιπτώσεις Δ και Ε και εφόσον βρίσκονται σε χώρες της Ε.Ε θα πρέπει να ασφαρίζονται αποκλειστικά με τα κοινοτικά έντυπα, όπως προβλέπει η Κοινοτική Νομοθεσία. Σε χώρες εκτός Ε.Ε οι ασφαλισμένοι της περ. Δ, θα πρέπει να προσκομίζουν, δικαιολογητικά όπου να προκύπτει η υπηρεσιακή τους ιδιότητα στο εξωτερικό,...

Οι ασφαλισμένοι της περ. Ε, θα υποβάλλουν πιστοποιητικό μόνιμου κατοικίας από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή την Πρεσβεία του εξωτερικού, καθώς και πρωτότυπες ιατρικές γνωματεύσεις, αποδείξεις και εξοφλητικά τιμολόγια, θεωρημένα από την αρμόδια Ελληνική αρχή, και μεταφρασμένα στα Ελληνικά. Δεν εξετάζονται από την ΕΥΕΕ και στην περίπτωση αυτή θα αποδίδονται στους δικαιούχους το 20% των καταβληθέντων ποσών βάσει των προσκομιζόμενων τιμολογίων...».

Υ) Ο τρίτος εγκρίθηκε με την κ.υ.α. αριθ. ΕΜΠ5/2012 «Τροποποίηση της υπ' αριθ. Φ90380/25916/3294/2011 (ΦΕΚ 2456/Β'3-11-2011) κοινής υπουργικής απόφασης «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. Φ90380/5383/738/2012 (ΦΕΚ 1233/Β'11-4-2012) κοινή υπουργική απόφαση και

ισχύει», (Β' 3054/18-11-2012). Στο στοιχείο 9 του προοιμίου της κ.υ.α. και στο άρθρο 11 του Κανονισμού αυτού ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«9.....Τροποποιούμε και συμπληρώνουμε την υπ' αριθμ. Φ.90380/25916/3294/2011 (ΦΕΚ 2456/Β'3-11-2011) κοινή υπουργική απόφαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε ήδη με την υπ' αριθμ. Φ90380/5383/738/2012 (ΦΕΚ1233/Β'11-4-2012) κοινή υπουργική απόφαση, η οποία έχει πλέον ως εξής:

ΕΝΙΑΙΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΣΚΟΠΟΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΠΟΡΟΙ»

Άρθρο 1 Σκοπός....Άρθρο 2 Εννοιολογικοί προσδιορισμοί....Άρθρο 3 Υπαγόμενα πρόσωπα – δικαιούχοι....»

«ΑΡΘΡΟ 11 Νοσηλεία στο Εξωτερικό

1. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχει στους δικαιούχους του δαπάνες νοσηλείας στο εξωτερικό με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από αιτιολογημένη γνωμάτευση των Ειδικών Υγειονομικών Επιτροπών Εξωτερικού (Ε.Υ.Ε.Ε.) στις περιπτώσεις που ο ασφαλισμένος:

Α....Β...Γ...Δ...

5. Επίσης ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχει δαπάνες νοσηλείας στο εξωτερικό στις παρακάτω κατηγορίες ασφαλισμένων:

α) Στους υπηρετούντες στο εξωτερικό ή σε όσους βρίσκονται με εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό.

β) Στους μόνιμους κατοίκους στο εξωτερικό.

Στις περιπτώσεις 5α και 5β και εφόσον οι ασφαλισμένοι υπηρετούν ή διαμένουν μόνιμα σε χώρα της Ε.Ε., θα πρέπει να ασφαίζονται αποκλειστικά με τα κοινοτικά έντυπα, όπως προβλέπεται από την Κοινοτική Νομοθεσία.

Για τους ασφαλισμένους της περίπτωσης 5α σε χώρες εκτός Ε.Ε., απαιτείται να υποβάλουν δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει η υπηρεσιακή τους ιδιότητα στο εξωτερικό, καθώς και πρωτότυπες ιατρικές γνωματεύσεις, αποδείξεις και εξοφλητικά τιμολόγια, θεωρημένα από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή την Πρεσβεία της χώρας που υπηρετούν, επίσημα μεταφρασμένα στα Ελληνικά. Δεν εξετάζονται από την Ε.Υ.Ε.Ε. και προωθούνται για εκκαθάριση, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής που ισχύουν για αντίστοιχες δαπάνες στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που η νοσηλεία γίνει σε άλλη χώρα...

6. Ως δαπάνες νοσηλείας στο εξωτερικό θεωρούνται: α. ...β...γ...δ...ε...ζ.»

δ) ο τέταρτος εγκρίθηκε με την κ.υ.α. με αριθ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/2018 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. Φ.90380/25916/3294/31.10.2011 (Β' 2011) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει, με θέμα «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)», (Β' 2315/19-6-2018). Στο στοιχείο 10 του προοιμίου της κ.υ.α. και στα άρθρα 34 και 35 του Κανονισμού αυτού ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«10.Τροποποιείται και αντικαθίσταται η εν θέματι αναφερόμενη κοινή υπουργική απόφαση, η οποία πλέον έχει ως ακολούθως:

Κεφάλαιο Πρώτο

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας, εφεξής ΕΟΠΥΥ ή Οργανισμός, ως αγοραστής υπηρεσιών υγείας κατά το ν. 4238/2014, με τον παρόντα Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (εφεξής ΕΚΠΥ) επιδιώκει να εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση όλων των δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος, σε υπηρεσίες υγείας που αποσκοπούν στην πρόληψη, στην διατήρηση, στην προαγωγή, στην βελτίωση και στην αποκατάσταση της υγείας τους. Ειδικότερα, με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης.

2. Ως παροχές υγείας νοούνται: i.... η πρόληψη και η προαγωγή της υγείας, ii. η πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη ...»

«Άρθρο 34

Ειδικές κατηγορίες δικαιούχων, εντός και εκτός Ε.Ε.

1. Ως ειδικές κατηγορίες δικαιούχων νοούνται:

Α. Υπηρετούντες σε οποιαδήποτε Υπηρεσία ή όσοι βρίσκονται με εκπαιδευτική άδεια καθώς και τα έμμεσα μέλη τους.

Β. Μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού. Εφόσον οι ασφαλισμένοι υπηρετούν ή διαμένουν μόνιμα σε χώρα της Ε.Ε., χώρα ΕΟΧ, ή την Ελβετία, ασφαρίζονται αποκλειστικά με τα ευρωπαϊκά έντυπα, όπως προβλέπεται από τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς. Οι υπηρετούντες σε οποιαδήποτε Υπηρεσία ή όσο...

5. Οι ασφαλισμένοι και τα μέλη της οικογενείας τους που έχουν μεταφέρει την κατοικία τους σε κράτος εκτός Ε.Ε., δικαιούνται σε περίπτωση καταβολής εξόδων για παροχές

ασθενείας σε είδος, πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας περίθαλψης, να υποβάλουν δικαιολογητικά [πρωτότυπες ιατρικές γνωματεύσεις, αποδείξεις ή/και εξοφλητικά τιμολόγια και πιστοποιητικό μονίμου κατοικίας, θεωρημένα από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή την Πρεσβεία ή με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης (apostille) από την αρμόδια αλλοδαπή αρχή (ν. 1497/1984) της χώρας που κατοικούν, επίσημα μεταφρασμένα στα Ελληνικά], και αποδίδονται οι δαπάνες βάσει των κρατικών τιμολογίων, των προϋποθέσεων και των ποσοστών συμμετοχής που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό.

Άρθρο 35

Καταβολή δαπανών περίθαλψης - Παροχές Ασθενείας σε είδος, σε ειδικές κατηγορίες δικαιούχων εντός και εκτός Ε.Ε.

1. Ως δαπάνες περίθαλψης εκτός Ελλάδας θεωρούνται:

- α. Η δαπάνη νοσηλείας ασθενούς και προκειμένου για μεταμόσχευση και δότη.
- β. Η δαπάνη αμοιβών ιατρών, χειρουργού και αναισθησιολόγου στην περίπτωση που η νοσηλεία πραγματοποιήθηκε σε χώρα εκτός Ε.Ε. ή σε ιδιωτικό θεραπευτήριο εντός Ε.Ε. ή σε ιδιωτική πτέρυγα κρατικού Νοσοκομείου (μη αποδοχή ευρωπαϊκού εντύπου).
- γ. Οι δαπάνες των πάσης φύσεως εργαστηριακών, διαγνωστικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών που πραγματοποιήθηκαν εκτός Νοσοκομείου, για τη διάγνωση της πάθησης ή την ολοκλήρωση της θεραπείας, εφόσον κρίθηκαν απαραίτητες, αλλά και κάθε πρόσθετου είδους που είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση της πάθησής του ασθενούς και την αποκατάστασή του μετά από αιτιολογημένη ιατρική γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού του Νοσοκομείου, στο οποίο νοσηλεύθηκε ο ασθενής.
- δ. Το αντίτιμο των χορηγηθέντων φαρμάκων.

2. Σε ιδιαίτερα εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά...».

ε) Ο ισχύων που εγκρίθηκε με την κ.υ.α. με αριθμ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157/2018 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)», (Β' 4898/1-11-2018). Στο στοιχείο 10 του προοιμίου της κ.υ.α. ακαι τα άρθρα 1, 3, 34 και 35 του Κανονισμού ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«10..... Τροποποιείται και αντικαθίσταται η εν θέματι αναφερόμενη κοινή υπουργική απόφαση, η οποία πλέον έχει ως ακολούθως:»

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Άρθρο 1

ΣΚΟΠΟΣ

1. Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας, εφεξής ΕΟΠΥΥ ή Οργανισμός, ως αγοραστής υπηρεσιών υγείας κατά το ν. 4238/2014 (Α' 38), με τον παρόντα Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας, εφεξής ΕΚΠΥ ή Κανονισμός, επιδιώκει να εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση όλων των δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος, σε υπηρεσίες υγείας που αποσκοπούν στην πρόληψη, στη διατήρηση, στην προαγωγή, στη βελτίωση και στην αποκατάσταση της υγείας τους. Ειδικότερα, με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, ...»

Άρθρο 3

ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Στις ρυθμίσεις των διατάξεων του παρόντα Κανονισμού υπάγονται:

1. Οι άμεσα ασφαλισμένοι των Κλάδων Υγείας των Ασφαλιστικών Οργανισμών, που έχουν ενταχθεί ή θα ενταχθούν το μέλλον στον ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3918/2011 (Α' 31), καθώς και τα μέλη οικογενείας τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία ή στους επί μέρους κανονισμούς των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), καθώς και

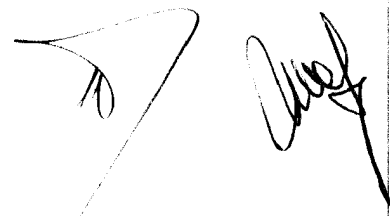
2. κάθε άλλος πολίτης, που έχει απωλέσει την ασφαλιστική του κάλυψη αλλά δικαιούται περίθαλψης, σύμφωνα με την νομοθεσία.

3. Ειδικότερα: α. Άμεσα ασφαλισμένοι:

Οι ασφαλιζόμενοι στον κλάδο ασθένειας των Ασφαλιστικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στον ΕΟΠΥΥ, με τον ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και οποιουδήποτε άλλου Ασφαλιστικού Οργανισμού θα ενταχθεί μελλοντικά στον ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β. Έμμεσα ασφαλισμένοι: Τα μέλη οικογενείας όλων των ανωτέρω ασφαλισμένων προσώπων που έχουν ασφαλιστική ικανότητα. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού ως προς τα ασφαλιστέα πρόσωπα, ισχύουν οι επιμέρους διατάξεις των Κανονισμών των Κλάδων ή Τομέων Υγείας των Φ.Κ.Α. που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Π.Υ.

Άρθρο 34 ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ, ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ Ε.Ε.

1. Ως ειδικές κατηγορίες δικαιούχων νοούνται:

α. Υπηρετούντες σε οποιαδήποτε Υπηρεσία ή όσοι βρίσκονται με εκπαιδευτική άδεια καθώς και τα έμμεσα μέλη τους.

β. Μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού. Εφόσον οι ασφαλισμένοι υπηρετούν ή διαμένουν μόνιμα σε χώρα της Ε.Ε., χώρα ΕΟΧ, ή την Ελβετία, ασφαλίζονται αποκλειστικά με τα ευρωπαϊκά έντυπα, όπως προβλέπεται από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Οι υπηρετούντες σε οποιαδήποτε Υπηρεσία ή όσοι βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια καθώς και τα έμμεσα μέλη τους σε κράτος εκτός Ε.Ε., οι οποίοι...

2...3...4...

5. Οι ασφαλισμένοι και τα μέλη της οικογενείας τους που έχουν μεταφέρει την κατοικία τους σε κράτος εκτός Ε.Ε., δικαιούνται σε περίπτωση καταβολής εξόδων για παροχές ασθενοείας σε είδος, πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας περίθαλψης, να υποβάλουν δικαιολογητικά [πρωτότυπες ιατρικές γνωματεύσεις, αποδείξεις ή/και εξοφλητικά τιμολόγια και πιστοποιητικό μόνιμου κατοικίας, θεωρημένα από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή την Πρεσβεία ή με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης (apostille) από την αρμόδια αλλοδαπή αρχή (ν. 1497/1984) της χώρας που κατοικούν, επίσημα μεταφρασμένα στα Ελληνικά], και αποδίδονται οι δαπάνες βάσει των κρατικών τιμολογίων, των προϋποθέσεων και των ποσοστών συμμετοχής που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό.»

«Άρθρο 35

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ - ΠΑΡΟΧΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

1. Ως δαπάνες περίθαλψης εκτός Ελλάδας θεωρούνται:

α....β....γ....δ....».

6.- Με τη διάταξη του άρθρου 55 παράγ.1 και 2 του ν. 4486/2017 «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (Α' 115) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 55

Δαπάνες υγείας δημοσίων υπαλλήλων εξωτερικού

1. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχει το σύνολο των παροχών υγείας, όπως αυτές περιγράφονται στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) στους υπηρετούντες στο εξωτερικό δημοσίου υπαλλήλους ή σε όσους βρίσκονται με εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό, εκτός Ε.Ε.. Η εκκαθάριση των δαπανών γίνεται βάσει των θεωρημένων από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή Πρεσβεία και επίσημα μεταφρασμένων στην

ελληνική γλώσσα πρωτότυπων ιατρικών γνωματεύσεων, εξοφλητικών αποδείξεων, τιμολογίων και δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει η υπηρεσιακή ιδιότητα των δημοσίων υπαλλήλων στο εξωτερικό ή η άδεια εκείνων που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό και αποδίδονται οι δαπάνες βάσει των αναφερόμενων στα τιμολόγια ποσών, τηρουμένων των προϋποθέσεων και εφαρμοζόμενων των ποσοστών συμμετοχής που προβλέπονται στον Κανονισμό, όπως εκάστοτε αυτός ισχύει. Για τις ανωτέρω δαπάνες εφαρμόζονται και ισχύουν οι διατάξεις περί παραγραφής που ορίζονται στο ν.δ. 496/1974 (Α' 204). Εφόσον οι ασφαλισμένοι υπηρετούν ή διαμένουν μόνιμα σε χώρα της Ε.Ε., θα πρέπει να ασφαίζονται αποκλειστικά με τα ευρωπαϊκά έντυπα, όπως προβλέπεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν και εφαρμόζονται από 1.1.2012.

2.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και συνδυαστικά μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

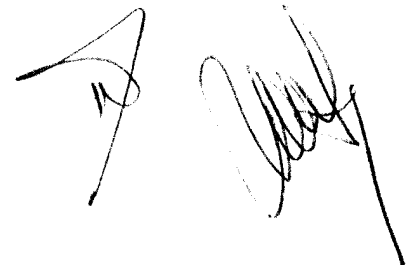
7.- Υπό το καθεστώς του ως άνω δεύτερου κατά χρονολογική σειρά ΕΚΠΥ και για τη χρονική περίοδο από τον Απρίλιο μέχρι τον Νοέμβριο 2012 οι ασφαλισμένοι του ΕΟΠΥΥ μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού (χωρών εκτός Ε.Ε.), ορίστηκαν ως ειδική κατηγορία δικαιούχων δαπανών νοσηλείας του ΕΟΠΥΥ, προβλέφθηκαν τα δικαιολογητικά δαπανών νοσηλείας τους που έπρεπε να υποβάλουν για να εκκαθαριστούν από την αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΠΥΥ και να τους καταβληθούν τα οριζόμενα ποσοστά επί των καταβληθέντων από αυτούς ποσών. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που κατέβαλαν έξοδα για νοσηλεία στη χώρα της μόνιμης κατοικίας τους, μπορούσαν να προσκομίσουν πιστοποιητικό μόνιμου κατοικίας από το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο ή την Πρεσβεία του εξωτερικού, καθώς και πρωτότυπες ιατρικές γνωματεύσεις, αποδείξεις και εξοφλητικά τιμολόγια από την αρμόδια Ελληνική αρχή, θεωρημένα, πιστοποιητικό μόνιμου κατοικίας θεωρημένο από το Ελληνικό Προξενείο και μεταφρασμένα στα Ελληνικά προκειμένου να τους αποδοθεί το 20% των καταβληθέντων ποσών, βάσει των προσκομιζόμενων τιμολογίων, χωρίς μάλιστα να εξεταστούν αυτά από την ΕΥΕΕ.

8.- Στον επόμενο ΕΚΠΥ που εγκρίθηκε με την κ.υ.α. ΕΜΠ 5/18-11-2012 και μέχρι τον επόμενο ΕΚΠΥ που εγκρίθηκε με την κ.υ.α. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-6-2018 αλλά και εφεξής με τον ισχύοντα Κανονισμό, αν και ορίζονται οι ασφαλισμένοι του ΕΟΠΥΥ μόνιμοι κάτοικοι Εξωτερικού (χωρών εκτός Ε.Ε.), όπως και προηγουμένως, ως ειδική κατηγορία δικαιούχων σε υπηρεσίες υγείας του ΕΟΠΥΥ, δεν καθορίστηκαν κανονιστικώς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δαπανών νοσηλείας, η έκταση κάλυψης των δαπανών αυτών, όπως και η διαδικασία για την εκκαθάρισή τους και την καταβολή των σχετικών ποσών στους δικαιούχους.

9.- Με το άρθρο 55 του ν.4486/2017, ο νομοθέτης καθόρισε τα της διαδικασίας εκκαθάρισης των δαπανών νοσηλείας και περίθαλψης των ασφαλισμένων δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν ή βρίσκονται με εκπαιδευτικές άδειες σε χώρες εκτός της Ε.Ε. (άρθρο 34 παρ. 1α του Κανονισμού), και την περαιτέρω διευκόλυνσή τους, ως προς την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, καθόσον μέχρι την ισχύ του νόμου αυτού (7-8-2017) δεν είχαν καθοριστεί με τους ΕΚΠΥ οι λεπτομέρειες του τρόπου εκκαθάρισης των ιατρικών δαπανών τους και ήταν αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση προκειμένου η αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΠΥΥ να προχωρήσει στην εκκαθάριση των σχετικών δαπανών (βλ. αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 55). Περαιτέρω δε προσδιόρισε το χρόνο παραγραφής των σχετικών αξιώσεων παραπέμποντας στο ν.δ. 496/1974 και προσέδωσε στην ρύθμιση της παραγ. 1 αναδρομική ισχύ από 1-1-2012. Αντίστοιχη ρύθμιση για την δεύτερη ειδική κατηγορία δικαιούχων, δηλ. εκείνη της περ. 1β του άρθρου 34 του ίδιου κανονισμού δεν υπήρξε. Υπό το ως άνω περιεχόμενο και έννοια η διάταξη του άρθρου 55 του ν.4486/2017 δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 34 παράγ 1β και 5 του ισχύοντος ΕΚΠΥ, και συνεπώς δεν καταργεί την ειδική κατηγορία δικαιούχων των παροχών του ΕΟΠΥΥ, την οποία αποτελούν οι ασφαλισμένοι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού (χωρών εκτός Ε.Ε.).

12. Από την ως άνω διατήρηση της ειδικής αυτής κατηγορίας δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ, συνάγεται ότι η αρμόδια υπηρεσία του Οργανισμού μπορεί, από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού και εφεξής, να προβαίνει στην εκκαθάριση των κατατιθεμένων από τους ασφαλισμένους της εν λόγω κατηγορίας ιατρικών παραστατικών και στην πληρωμή των αναλογούντων δαπανών της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψής τους βάσει του κρατικού τιμολογίου, εφόσον βεβαίως συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό.

13.- Εξάλλου, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου τόσο οι κανονιστικές όσο και οι ατομικές διοικητικές πράξεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ, δηλ. δεν μπορεί να ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσής τους. Κατ' εξαίρεση αναγνωρίζεται αναδρομική ισχύς, εκτός των άλλων περιπτώσεων που δεν ενδιαφέρουν εν προκειμένω, εάν ρητώς επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις. Κατά συνέπεια στις διατάξεις κάθε ενός ΕΚΠΥ, ο οποίος αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη, δεν μπορεί να υπαχθούν περιπτώσεις αιτήσεων ασφαλισμένων του ΕΟΠΥΥ για καταβολή δαπανών προηγούμενων ετών, εφόσον και καθόσον δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζουν οι εν λόγω διατάξεις.

14.- Με βάση τα προαναφερόμενα, δεν μπορεί να υπαχθούν στο καθεστώς του ισχύοντος ΕΚΠΥ οι εννέα (9) περιπτώσεις του ερωτήματος που αφορούν αιτήσεις φερομένων ως ασφαλισμένων του ΕΟΠΥΥ μόνιμων κατοίκων εξωτερικού (χωρών εκτός Ε.Ε.) για την κάλυψη των δαπανών νοσηλείας τους κλπ, που ανάγονται σε παρελθόντα έτη και δεν συνοδεύονται από τα οικεία δικαιολογητικά, συνακολούθως δε ούτε η αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΠΥΥ έχει τη δυνατότητα να προβεί στην εκκαθάριση των ιατρικών παραστατικών δαπανών υγείας και να τους καταβάλει ποσοστό επί των ιατρικών δαπανών τους βάσει του κρατικού τιμολογίου.

Απάντηση

15. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής:

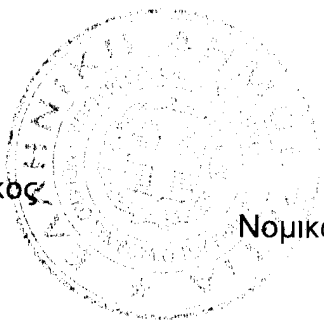
Υπό το καθεστώς του ισχύοντος Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ και ανεξαρτήτως των προβλεπομένων στο άρθρο 55 παρ. 1 του ν.4486/2017, η αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΠΥΥ, υπό το διδόμενο πραγματικό, δεν έχει τη δυνατότητα να προβεί στην εκκαθάριση των ιατρικών παραστατικών δαπανών υγείας, που έχουν υποβάλει στο παρελθόν οι ασφαλισμένοι που αναφέρονται στο ιστορικό, φερόμενοι ως μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού (σε χώρες εκτός της Ε.Ε.) και να τους καταβάλει ποσοστό επί των ιατρικών δαπανών τους βάσει του κρατικού τιμολογίου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2019

Ο Προεδρεύων

Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Μιχαήλ Τζουβάρας
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους